

College van B & W van de gemeente Sliedrecht
t.a.v. de heer C. Paas
Postbus 16
3360AA Sliedrecht

Sliedrecht, 15 november 2022
Betreft: Advies Minimabeleid Sliedrecht

Geachte heer Paas,

Als Adviesraad Sociaal Domein kregen we de vraag om onze reactie/zienswijze te geven op het voorgestelde minimabeleid voor de inwoners van Sliedrecht. In onze vergadering van 14 november hebben we het beleidsdocument besproken. Hieronder treft u onze reactie aan.

Algemene indruk

De notitie vinden we veelomvattend. Er wordt in Sliedrecht veel gedaan om mensen te helpen mee te kunnen doen in de samenleving. We vinden het een heel goed idee de tandartskosten op te nemen in de collectieve zorgverzekering, dit voorkomt veel lichamelijke klachten. Verder zijn we van mening dat het transparant is wat de SDD adviseert en wat het lokale standpunt is. Wel constateren we dat de afweging voor de lokale keuze niet wordt onderbouwd waardoor onvoldoende zicht bestaat op het waarom. Zo is voor ons de ingebrachte inkomensvoet een forse afwijking die o.i. onvoldoende wordt onderbouwd. Daarnaast missen we de urgentie om alles uit de kast te halen om, gezien de maatschappelijke ontwikkelingen, de kwetsbare inwoners maximaal te ondersteunen. Aan aanvullende financiële middelen lijkt ons niet te ontkomen.

Uitgaan van vertrouwen: in § 2.2.3 Participatie 18+ geeft u aan “We werken niet vanuit wantrouwen naar de inwoner waarbij het gaat om controle en regeldruk maar vanuit de hulpvraag om zo de inwoner te activeren en ontwikkelen”. We zijn blij dat u uitgaat van vertrouwen in inwoners.

Status van de notitie: we vragen ons af wat voor status de notitie krijgt en of er nog een vervolg komt over de uitwerking? We denken hierbij met name aan de ‘actiepunten’ (Perspectieven in § 4.3). We zijn het van harte eens, maar wie /wat gaat dit concreet uitvoeren?

Leesbaarheid: we zijn van mening dat de notitie aan leesbaarheid wint wanneer het korter en duidelijker wordt geformuleerd. Als lezer raken we regelmatig in verwarring en vragen we ons af wat er wordt bedoeld, de samenhang is niet logisch opgebouwd. Een aantal voorbeelden:

- 2de alinea (Lokale kaderstelling), deze zinnen zijn niet in één keer te vatten, maar moeten bijna ontleed worden met behulp van de verwijzingen die onderaan de bladzijde staan.
- Bij 1.1. begint de inleiding “Het minimalbeleid kan gezien worden als lokale compensatie van macro (economische) ontwikkelingen. Het is niet gericht op het vergroten en het versterken van de financiële vaardigheden.....inwoners. Het gaat enkel om het verlenen van steun en verlichting voor de situatie waar zij zich op dat moment in bevinden”. Ons advies is de kunst van het weglaten, de hele tussenzin kan geschrapt worden. Er staat dan “Het minimalbeleid kan gezien worden als lokale compensatie van macro (economische) ontwikkelingen. Het gaat om het verlenen van steun en verlichting voor de situatie waar zij zich op dat moment in bevinden”.
- Onderaan p.3 wordt de lezer met een vraag geconfronteerd “De vraag die nu voorligt is; hoe bieden we inwoners vanuit het minimabeleid een passend vangnet om te voorzien in de bestaanszekerheid?” Vol verwachting slaan we de bladzijde om en begint § 1.2 Doelgroep en komt er geen antwoord op de vraag (iets soortgelijks zien we bij § 1.4, hier verwachten we dat er een nadere toelichting komt op de drie onderdelen). De uiteenzetting onder § 1.2 is voor de gemiddelde lezer overigens ook moeilijk te interpreteren. Zo ook § 1.3 en in § 1.4 staat “Als we de kaders van ...vertalen naar het beleidsdoel voor het minimabeleid dan komen we tot onderstaand kader”. Wat ons betreft kan deze hele zin weg, dan lees je meteen wat het doel is van het minimabeleid.
- In hoofdstuk 3 Ontwikkelingen gaat het voor ons gevoel heen en weer. ‘Ineens’ komt hier bij 3.3. de voedselbank. Overigens vinden we het verbazingwekkend dat het IDC of de kerkelijke gemeenschappen die ook een vangnet zijn, hier niet genoemd wordt.
- Ontwikkelkansen (H.4) en Perspectieven (§ 4. 3): we vragen ons af of dit niet compacter en helderder kan zodat de lezer weet welke richting het op moet voor de uitvoering.

Kortom: we vinden dat de mensen om wie het gaat, deze notitie ook moeten kunnen begrijpen.

Doelgroep (zie § 1.2)

Hier willen we graag een nadere toelichting, zowel op de grafiek als op de tekst daar onder. Onze vragen hierbij zijn: Hoe wordt minima (beleid) gedefinieerd? Zijn daar criteria voor, objectief gezien. Wanneer leef je in armoede? Gaat het alleen om mensen met een laag inkomen of ook om mensen met schulden?

Extra inspanning en financiële middelen om uw ambitie waar te maken (zie § 1.3)

In het collegewerkprogramma 2022 – 2026 geeft u aan de bestaanszekerheid en de ontwikkelkansen van de inwoners te verstevigen. Daarbij geeft u aan te investeren in de kinderen, ondersteuning te bieden aan financieel kwetsbare inwoners en in te zetten op participatie.

De huidige maatschappelijke ontwikkelingen (hoge inflatie, energiekosten enz.) vragen wat ons betreft extra inspanning en financiële middelen om deze ambitie waar te maken. Wij vinden dit niet/ onvoldoende terug in deze notitie. Kunt u aangeven op welke wijze u deze ambitie gezien de huidige maatschappelijke ontwikkelingen denkt waar te maken?

Advies NIBUD (zie ook § 4.1 minima effectrapportage)

In de minima effect rapportage zien we dat er in redelijk veel situaties sprake is van een armoedeval, mensen gaan meer verdienen en houden per saldo minder over. Vanuit het NIBUD wordt een aantal aanbevelingen gedaan. Daarnaast wordt aangegeven dat de spreiding van inkomensgrenzen op de voorzieningen bijdraagt aan het verkleinen van de armoedeval. Hierdoor loont het om het inkomen door werk te blijven verbeteren zonder dat onder de streep een lager besteedbaar inkomen overgehouden wordt. We adviseren u het advies van het NIBUD over te nemen.

Vermogen (zie 2de uitgangspunt in § 5.1 en bijlage 4 1e alinea)

Hier geeft u aan dat het recht op een voorziening wordt bepaald op basis van de hulpvraag, het inkomen én het vermogen. Wij willen graag onder uw aandacht brengen dat het koppelen van vermogen aan voorzieningen tot zeer ongewenste effecten kan leiden. Over het algemeen zien we een ingewikkelde bureaucratische administratieve procedure ontstaan die klantgerichtheid en flexibiliteit blokkeert. Wij adviseren uiterst terughoudend met deze mogelijkheid om te gaan en uitsluitend toe te passen als er sprake is van duidelijke aantoonbare financiële scheefgroei. Vooralsnog hebben wij dit niet kunnen vaststellen.

Het IDC (zie afbeelding 2 Minimavoorzieningen in Sliedrecht)

Het IDC vormt bij crisissituaties een uitstekende aanvulling om inwoners te helpen. Voor zover dit nog niet gebeurt, is het van belang het overleg met deze instantie te intensiveren voor een vroegtijdige signalering van probleemsituaties. Verder vragen we ons af waarom het IDC ook onder gezondheidszorg staat?

Bereik (zie Tabel 2 | Bereik Stichting Leergeld Diplomazwemmen)

We vinden het bereik qua aantal minimaal. Kunnen we dit niet fors vergroten? Kunt u aangeven welke maatregelen er op de rol staan om dit te verbeteren?

Dordtpas (zie §3.4 Stichting Leergeld Drechtsteden)

De gemeente Dordrecht heeft aangegeven te stoppen met Stichting Leergeld Drechtsteden en deze dienstverlening volledig te vervangen door de Dordtpas. We vragen ons af of gezien het huidige bereik de Dordtpas ook voor Sliedrecht een alternatief is? Kunt u aangeven wat de overwegingen zijn geweest om niet deel te nemen aan deze pas?

Bonkelaarhuis

In § 4.2 geeft u aan “Tegelijkertijd is ook de wens uitgesproken om het systeem voor inwoners te vereenvoudigen. Creëer net als bij de zorg en hulpverlening één loket voor het aanvragen van voorzieningen en regel aan de achterkant de rest. Dit voorkomt niet-gebruik”.

Deze zinnen verbazen ons want dit is toch precies waar het Bonkelaarhuis voor staat? Alles onder een dak.? Zijn er oorzaken aan te wijzen waarom dit niet is gebeurd? Welke maatregelen zijn nodig om dit alsnog te realiseren?

Tot slot hebben we de volgende vragen over de beleidsnotitie:

- Begrijpen we de eerste alinea goed dat deze kaderstelling het uitgangspunt is voor het nog op te stellen minimabeleid?
- Zijn financiële vaardigheden/financiële redzaamheid nu wel of niet onderdeel van het minimabeleid?
- Waarom is de subsidie aan Alles Kids gestopt?
- Is er aan de brood-/noodpot, de lening van €50,- bij het Bonkelaarhuis ook verdere hulpverlening gekoppeld? En dit bedrag moet terugbetaald worden, maar als je al geen brood kunt kopen hoe moet je dan de € 50,- terugbetalen?
- Citaat p.14: “Er is geen rekening gehouden met de lokale regelingen, verder gestegen inflatie en energieprijzen en landelijke regelingen om de effecten hiervan te dempen.” We begrijpen deze zin niet, een minima effect rapportage kijkt juist naar de lokale regelingen.
- Hoe hoog is het niet gebruik van regelingen? En wat zijn de redenen van niet-gebruik? En wat wordt er gedaan om het niet-gebruik tegen te gaan?
- Hoe kijkt de gemeente naar één loket voor het aanvragen van voorzieningen? Er zijn gemeenten waar de Stadspas op die manier wordt gebruikt.

- Er staat in de notitie dat het subsidiëren van de voedselbank binnen de beleidsdoelen valt, maar ook dat er geen geld voor is. We vragen ons af hoe dat zit? We vinden dit wel een zorgelijke ontwikkeling.
- In § 4.1 staat “Tekorten ontstaan wanneer kosten voor participatie worden meegerekend. Het echtpaar met 2 oudere kinderen komt in bijna alle berekende inkomenscategorieën tekort”. Op welke manier gaat de gemeente Sliedrecht deze tekorten verminderen?

In afwachting van uw reactie, met vriendelijke groet namens de Adviesraad Sociaal Domein Sliedrecht,

Piet de Keijzer, voorzitter

Cc Jeroen Loeve en Nathalie Klomp-Siebeling